

TIẾP TỤC ĐẤU TRANH NGĂN CHẶN SUY THOÁI VỀ TƯ TƯỞNG CHÍNH TRỊ, ĐẠO ĐỨC LỐI SỐNG VÀ “TỰ DIỄN BIẾN”, “TỰ CHUYỂN HÓA” TRONG NỘI BỘ

DƯƠNG ĐÌNH THÔNG (*)

Tóm tắt: Để nâng cao hiệu quả công tác tư tưởng, tạo sự thống nhất trong Đảng, đồng thuận trong xã hội, Đảng ta xác định cần coi trọng hơn nữa công tác đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, phản bác các quan điểm sai trái thù địch; kiên quyết, kiên trì đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá” trong nội bộ. Thời gian tới, chúng ta cần tiếp tục đổi mới, hoàn thiện tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng và chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên. Đó là những nội dung chính của bài viết này.

Từ khóa: Đạo đức lối sống; ngăn chặn sự suy thoái; tư tưởng chính trị; tự diễn biến; tự chuyển hóa.

Abstract: To improve the effectiveness of ideological practice, create the union within the Party and consensus in the society, our Party has determined that it is necessary to attach more importance to the protection of the Party's ideological foundation, fight against hostile and erroneous viewpoints, resolutely and persistently fight against the deterioration of ideology, politics, ethics, and lifestyle, and manifestations of “self-evolution” and “self-transformation” within the Party. In the upcoming time, we need to continue to innovate and improve the organization of the political system to be further streamlined, operate effectively and efficiently, improve the leadership capacity and fighting strength of grassroots Party organizations and the quality of cadres and Party members. These will become the key focus in this paper.

Keywords: Ethics and lifestyle; fight against deterioration; political ideology; self-evolution; self-transformation.

Ngày nhận bài: 20/5/2024

Ngày biên tập: 07/8/2024

Ngày duyệt đăng: 27/8/2024

1. Tình hình công tác đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” của Đảng ta thời gian qua

Nghị quyết Đại hội ĐBTV lần thứ XIII của Đảng chỉ rõ: “Với tất cả sự khiêm tốn, chúng ta vẫn có thể nói rằng: Đất nước ta chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay”⁽¹⁾. Thành tựu to lớn này là sản phẩm kết tinh sức sáng tạo, là kết quả của cả một quá trình nỗ lực

phấn đấu bền bỉ, liên tục qua nhiều nhiệm kỳ của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta. Song, bên cạnh mặt tích cực, đồng thuận, cũng còn có những biểu hiện đáng lo ngại; nhất là tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống; những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong một bộ phận cán bộ, đảng viên; tệ quan liêu, tham nhũng, tiêu cực mới chỉ bước đầu được ngăn chặn, đẩy lùi. Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã từng nhắc nhở, tình hình tư tưởng trong Đảng và tâm trạng trong cán bộ, đảng viên, bên cạnh mặt tích cực là cơ bản, cũng có những biểu hiện đáng lo ngại. Nhất là tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo

(*) Trung tướng; Bí thư Đảng ủy, Chính ủy Quân khu 1, Bộ Quốc phòng

đức, lối sống; tệ quan liêu, tham nhũng, tiêu cực trong một bộ phận cán bộ, đảng viên, công chức mới chỉ bước đầu được ngăn chặn, đẩy lùi.

Bởi vậy, kiên quyết, kiên trì ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên là nhiệm vụ “then chốt” trong xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị. Bối cảnh và tình hình hiện nay cho thấy nhiệm vụ của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân và cả hệ thống chính trị thời gian tới còn rất lớn và phức tạp. Các phần tử phản động, cơ hội chính trị, thù địch với âm mưu, thủ đoạn thâm độc chống phá, xuyên tạc vai trò lãnh đạo của Đảng, chúng lợi dụng quan điểm, đường lối phòng, chống tham nhũng, tiêu cực của Đảng để chia rẽ nội bộ ta; hòng phá hoại công tác nhân sự trong các cơ quan của Đảng, Nhà nước và công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng hiện nay.

Trước thực trạng trên, việc đấu tranh, ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ là cuộc chiến đầy cam go, nhưng không thể không làm, vì nó liên quan đến vận mệnh của Đảng, của chế độ ta. Quan điểm chỉ đạo của Đảng là kiên quyết, kiên trì thực hiện, với quyết tâm chính trị cao, nỗ lực lớn, tiến hành thường xuyên, liên tục ở các cấp, các ngành, đồng bộ cả ở Trung ương và cơ sở.

Để giải quyết những vấn đề trọng đại của đất nước trong thời gian tới, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Ban Chấp hành Trung ương Đảng đã yêu cầu cần tiếp tục quán triệt sâu sắc và triển khai thực hiện có hiệu quả các chỉ thị, nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương, Ban Bí thư, Bộ Chính trị khóa XIII. Đây là vấn đề đặc biệt quan trọng có ý nghĩa sâu sắc đối với nhiệm vụ xây dựng và phát triển đất nước đã nhận được sự quan tâm của toàn dân, toàn quân và của cả hệ thống chính trị. Theo đó, công tác xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cán bộ cấp chiến lược có đủ phẩm chất, đạo đức đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn mới là đặc biệt quan trọng; là nhân tố bảo đảm cho thành công của sự nghiệp xây dựng và phát

triển đất nước. Chỉ thị số 35-CT/TW ngày 30/5/2019 của Bộ Chính trị đã đặt ra yêu cầu kiên quyết sàng lọc, không để lọt vào các cơ quan của Đảng, Nhà nước những người có phẩm chất, năng lực, uy tín giảm sút; thiếu gương mẫu, mất đoàn kết, cục bộ, bè phái, cơ hội; có biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”; chạy chức, chạy quyền, tham nhũng, tiêu cực, “lợi ích nhóm”; vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ, quy chế, quy định hiện hành của Đảng, Nhà nước...

Mặc dù phải đối mặt với rất nhiều khó khăn, thách thức, nhưng với sự nỗ lực, chung sức, đồng lòng của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân, công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực đã đạt được nhiều kết quả quan trọng, góp phần củng cố, nâng cao ý chí, niềm tin của nhân dân vào công cuộc đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, làm cho đất nước ta ngày càng giàu mạnh, ngày càng phát triển, có vị thế xứng đáng trên trường quốc tế. Cùng với đó, công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực đã được Trung ương lãnh đạo, chỉ đạo quyết liệt, bài bản, ngày càng đi vào chiều sâu, có bước tiến mạnh, đạt nhiều kết quả cụ thể, rất quan trọng, toàn diện, để lại dấu ấn tốt, tạo hiệu ứng tích cực, lan tỏa mạnh mẽ trong toàn xã hội, và thực sự “đã trở thành phong trào, xu thế không thể đảo ngược”, được cán bộ, đảng viên và nhân dân đồng tình, ủng hộ, đánh giá cao, được bạn bè quốc tế ghi nhận.

Điểm nổi bật là công tác xây dựng, hoàn thiện thể chế về xây dựng, chỉnh đốn Đảng, quản lý kinh tế - xã hội và phòng, chống tham nhũng, tiêu cực tiếp tục được đẩy mạnh, có bước tiến mới quan trọng. Thời gian qua, Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư đã ban hành gần 50 văn bản về xây dựng, chỉnh đốn Đảng, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, hầu hết các quy định này đã nhanh chóng phát huy hiệu quả trong thực tế. Quốc hội đã ban hành, thông qua hàng chục đạo luật và nghị quyết; Chính phủ đã ban hành hơn một trăm nghị định, quyết định; các bộ, ngành, địa phương ban hành hàng chục nghìn văn bản quy định về quản lý kinh tế - xã hội và phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

2. Giải pháp nâng cao hiệu quả ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống và những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” thời gian tới

Một là, tiếp tục làm tốt công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên.

Đây là giải pháp cơ bản, quan trọng hàng đầu, nhằm nâng cao trình độ nhận thức chính trị, năng lực toàn diện, bản lĩnh vững vàng trước sự cám dỗ của cuộc sống vật chất tầm thường, giữ vững lập trường, quan điểm cho đội ngũ cán bộ, đảng viên để không bị rơi vào tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”. Việc giáo dục cần tập trung vào nâng cao nhận thức về chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương của Đảng, nhiệm vụ cách mạng, truyền thống của dân tộc, của Đảng Cộng sản Việt Nam cùng những thuận lợi, khó khăn, thách thức sau hơn 35 năm thực hiện đường lối đổi mới; trong quá trình hội nhập quốc tế sâu, rộng, âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch, cơ hội chính trị càng gia tăng...

Bên cạnh đó, cần tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh theo Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị (khóa XII) bằng những việc làm thiết thực, hiệu quả. Quá trình tiến hành cần chú trọng làm tốt việc nêu gương “người tốt, việc tốt”; lấy nhân tố tích cực đẩy lùi tiêu cực; không ngừng phê phán, đấu tranh với những biểu hiện sa sút về tư tưởng chính trị, vô trách nhiệm, vụ lợi cá nhân, vi phạm chuẩn mực đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên. Mặt khác, phải kiên quyết đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch; chủ động phòng ngừa những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ.

Hai là, kiên quyết phê phán, bác bỏ các quan điểm tư tưởng sai trái và ý đồ thực hiện “đa nguyên chính trị, đa đảng đối lập”.

Kiên quyết bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đặc biệt là mục tiêu, lý tưởng, con đường mà Đảng, Bác Hồ và Nhân dân

ta đã lựa chọn. Đảng ta yêu cầu: “Tiếp tục nâng cao lập trường, bản lĩnh chính trị, trí tuệ, tính chiến đấu của toàn Đảng và mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý chủ chốt các cấp, nhất là cấp chiến lược; tích cực đấu tranh, phản bác có hiệu quả quan điểm sai trái của các thế lực thù địch”⁽²⁾. Thực hiện nghiêm các nguyên tắc, quy định; thực hành dân chủ gắn liền với tăng cường kỷ luật, kỷ cương của Đảng. Đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, nguyên tắc tổ chức và hoạt động, mối quan hệ giữa các thiết chế quyền lực của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa; có biện pháp thiết thực củng cố và phát triển mối quan hệ giữa Đảng, Nhà nước với các thành tố trong hệ thống chính trị và Nhân dân. Trên cơ sở đó, huy động và phát huy sức mạnh tổng hợp của các cơ quan, đơn vị đấu tranh trên mặt trận tư tưởng - lý luận để tiến hành phản bác kịp thời, có hiệu quả các quan điểm sai trái, thù địch, xuyên tạc, phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; vạch trần âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch, cơ hội chính trị.

Ba là, cấp ủy, tổ chức đảng và người đứng đầu các cấp phải thực sự gương mẫu về năng lực chuyên môn, nghiệp vụ và đạo đức, lối sống.

Cấp ủy, người đứng đầu các cấp phải thực sự gương mẫu, phát huy vai trò lãnh đạo, tổ chức thực hiện, là trung tâm đoàn kết của chi bộ, đơn vị, cơ quan; giải quyết hài hòa các mối quan hệ lợi ích trên tinh thần thấu tình đạt lý, đảm bảo chất lượng công tác của đơn vị, nhiệm vụ chính trị của chi bộ, nội quy, quy chế, kế hoạch của cơ quan, đơn vị, đường lối, chủ trương, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước. Đảng ta chỉ rõ: “Phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu. Kiên quyết đấu tranh phòng, chống có hiệu quả chủ nghĩa cơ hội, xét lại, giáo điều, bảo thủ, bè phái, những biểu hiện suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”⁽³⁾. Phát hiện kịp thời những cấp ủy, tổ chức đảng, người đứng đầu chưa gương mẫu, kém năng lực để có biện pháp phù hợp nhằm khắc phục

sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” khi còn ở dạng tiềm ẩn, tiềm ẩn, cá biệt.

Bốn là, thường xuyên tự phê bình và phê bình trong sinh hoạt Đảng.

Thực hiện Chương trình hành động của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về việc thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương lần thứ tư (khóa XII), các cấp ủy, tổ chức đảng khi tiến hành tự phê bình và phê bình phải nhìn thẳng vào sự thật, đánh giá đúng sự thật, nhất là những mặt còn yếu kém, không nể nang, né tránh; đề ra các biện pháp khắc phục, sửa chữa thiết thực. Đảng ta chỉ rõ: “Thực hiện nghiêm tự phê bình và phê bình từ Trung ương đến chi bộ; cấp ủy cấp trên chủ động gợi ý kiểm điểm đối với tập thể, cá nhân ở những nơi có vấn đề phức tạp, có biểu hiện suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”; coi trọng kiểm tra việc khắc phục hạn chế, khuyết điểm”⁽⁴⁾. Thực tế cho thấy, muốn tự phê bình và phê bình có kết quả tốt, các tổ chức đảng phải tạo được môi trường thuận lợi để mọi cán bộ, đảng viên có điều kiện phấn đấu, rèn luyện, tự điều chỉnh hành vi của mình, tự giác đấu tranh với những khuyết điểm của bản thân; đồng thời, tích cực đóng góp ý kiến phê bình các đồng chí khác, trên tinh thần đoàn kết, giúp đỡ nhau cùng tiến bộ. “Nâng cao ý thức tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng suốt đời, thường xuyên “tự soi”, “tự sửa” và nêu cao danh dự, lòng tự trọng của người đảng viên”⁽⁵⁾; kiên quyết xử lý kỷ luật những tổ chức đảng và đảng viên không tự giác kiểm điểm tự phê bình và phê bình, không tự nhận được sai lầm, khuyết điểm đã được nêu ra.

Năm là, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát và thi hành kỷ luật Đảng của cấp trên với cấp dưới, của tổ chức đảng với đảng viên.

Thông qua kiểm tra, giám sát, nhằm quản lý chặt chẽ từng cán bộ, đảng viên ở nơi công tác, nơi cư trú và khi công tác xa đơn vị, nhất là đi công tác nước ngoài; phát hiện và xử lý kịp thời những đảng viên vi phạm tư cách, thoái hóa biến chất về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những phần tử cơ hội, bất mãn, gây mất đoàn kết nội bộ trong Đảng, vi phạm

các nguyên tắc tổ chức, sinh hoạt đảng. Cùng với đó, “tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ; tăng cường kiểm tra, giám sát, kịp thời xử lý các chi bộ, đảng viên vi phạm quy định, nguyên tắc sinh hoạt đảng”⁽⁶⁾. Đồng thời, phát huy vai trò giám sát của các tổ chức quần chúng, của nhân dân, báo chí, công luận đối với việc rèn luyện phẩm chất, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên; có cơ chế khen thưởng những cá nhân, cơ quan đã tích cực đấu tranh với những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống; “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ.

Hiện nay, để bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, chúng ta cần: “Chủ động ngăn ngừa các nguy cơ chiến tranh, xung đột từ sớm, từ xa; phát hiện sớm và xử lý kịp thời những yếu tố bất lợi, nhất là những yếu tố nguy cơ gây đột biến; đẩy mạnh đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu và hoạt động chống phá của các thế lực thù địch”⁽⁷⁾. Đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ cần gắn với đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và thực hiện các quy định về trách nhiệm nêu gương. Cùng với đó, phải “phát huy dân chủ, siết chặt kỷ luật, kỷ cương đi đôi với tạo môi trường đổi mới sáng trong xây dựng đất nước ta “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”, vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội; để đất nước ta “ngày càng đảng hoàng hơn, to đẹp hơn” như Chủ tịch Hồ Chí Minh hằng mong muốn”⁽⁸⁾./.

Ghi chú:

(1), (7) Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập I, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.25-26, tr 117.

(2), (3), (4), (5), (6) Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập II, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.231, tr.231-232, tr.236-237, tr.237, tr.241.

(8) Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng, *Diễn văn tại Lễ kỷ niệm 130 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5/1890 - 19/5/2020)*, ngày 18/5/2020.